

Barcelona | 14 de febrer de 1923

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVI Número 2291 15 cèntims -- Atrassats, 30

EL POBRE CONTRIBUENT

—Ja que no puc resistir més, teniu!, preneu-me la vida, que de quartos ja no me'n queden. Sou masses a plomar-me!

GRANS PARTITS INTERNACIONALS

SPORTKLUB RAPID de Viena

capdavanter en el Campionat d'Austria

CONTRA

F. C. BARCELONA

campió de Catalunya i d'Espanya

Dies 2 i 4 de febrer - Camp de Les Corts - A les 3'15, tarda

Sastreria SERRA

Pla de la Boqueria, 8, Rambla.-Barcelona

TEMPORADA
d'hivern
1922

Exposició permanent de les últimes novetats
Trajos a mida des de 115 pessetes
Gabardines » » 90 »
Immens assortit en gèneres del País i anglesos

Oh, turment!

Que és trist passar els dies amb ira i les nits sense descans perquè atormenta el dolor del reuma, d'una neuràlgia, d'un cop rebut, o d'una caiguda, o d'una contusió o torçada!

Tan senzilla cosa com és treure's tot el dolor en un moment aplicant a la part dolorida el grant remei mundial

LINIMENT DE SLOAN

que penetra sense massatge i és sempre eficaç!

EL VENEN TOTS ELS APOTECARIS

**MATA
DOLORS**

Liniment de Sloan

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

El bateig

Un amic, a qui li preguntem la seva opinió sobre l'actualitat política portada per la sortida dels regidors d'«Acció Catalana», ens respon:

—Això no té importància, davant de la vaga del Metró.

Discrepem, però actualitat per actualitat, preferim per a aquesta crònica la vaga del Metró a la vaga dels regidors, amb tot i que, per primera volta, hi han uns regidors vaguistes a Barcelona. I és que la vaga de sis regidors és una novetat, però la del Metró és una tradició que continua. Feia dos anys que no'n teníem de vagues sorolloses. Doncs, ja hi tornem a ésser. I ha començat per on tenia de començar, pel Metró, que és lo nou i lo gran.

Es el bateig del Metró. Es el tribut de vaga que totes les coses de Barcelona han de pagar. Es la concepció amb dolor, el part amb dolor de tot lo barceloní. Es el guanyaràs el pa amb la suor de la teva vaga. Són les quatre barres sindicalistes, que semblants a les que l'almirall Marquet volia posar en el llom de tots els peixos del Mediterrani, segellen les obres noves com segellaren les velles. No's trenca una ampolla de xampany a cada vaixell nou que es llença a la mar? Doncs a cada obra nova se llença una vaga.

Es un mal? Es un bé? Nosaltres creiem que'ls obrers sempre tenen raó. La construcció del Metró tal volta se retrassarà, patirà l'empresa, sofrirem tots davant dels entrebancs del carrer, guanyaran o perdran la vaga els obrers, però la fatalitat s'haurà complert, i el Metró no s'haurà escapat a la fatalitat barcelonina de patir per les lluites socials. Si han patit els tramvies i els carrils, i els barcos, i els carros; si han tingut vagues totes les cases en construcció i totes les fàbriques construïdes, si fins han vagat les neotàfies, perquè el Metró s'havia d'estalviar el trasbals

comú? Per què havia d'ésser excepció? Per què l'havia d'acompanyar la ditxa absoluta?

Ell col·locava totes les accions; ell resolía totes les dificultats tècniques; ell se feia senyor del carrer; ell dominava el municipi; ell afermava la seva força fins damunt de les Rambles sagrades.—Per sobre meu no hi ha res—podia dir. Aleshores el sindicalista respon: —Jo. L'empresa havia oblidat que'l sindicalista, sigui blanc, sigui vermell, és aquell porter d'En Larra, que li feu escriure aquell «Nadie pase sin hablar al portero». I lo que no conseguiren ni associacions de veïns, ni regidors, ni En Foronda, que és tot lo que es pot dir, ho ha conseguit el sindicalista.

Ara ja es poden continuar les obres del Metropolità. Ja ha tingut una vaga. Ja, per ell, s'han fet mitings sindicalistes. Ja, per ell també, s'han fet detencions. El Metró haurà foradat les Rambles, clavant una punyalada al cor de la ciutat, però ja és barceloní, perquè ha rebut el bateig de la vaga.

PARADOX

Llicència eclesiàstica

L'Ateneu—s'ha posat de moda parlar de l'Ateneu—és una santa casa, pel seu silenci, per la seva autoritat, per les seves ordenades idees i pels capellans que la visiten. Hi han moments de tants capellans a l'Ateneu, que sembla que d'un moment a l'altre començaran a cantar *goris-goris*. Però no canten, o bé canten per dins. Ni es parlen entre ells. Ni fan rotllos. Ni passen el rosari...

Llegeixen; heu's aquí tot. Llegeixen lo bo i lo dolent, lo ortodoxe i lo heterodoxe que per això tenen llicència, però, aquests dies, no llegien més que *Le Garçonne* d'En Víctor Margueritte, obra tinguda per immoral, i per la qual el Consell de la Legió de Honor li ha tret la corbata de comendador de l'Ordre, en càstic d'haver tret la corbata i la camisa an els seus protagonistes.

—Que té *Le Garçonne*?—se preguntava an el bibliotecari.

—En aquest moment, no. L'està llegint mossèn X. Al cap d'una, o al cap de dues hores:

—*Le Garçonne*?

—La té mossèn H...

Impossible llegir-la. En vista de lo qual, alguns ateneistes partidaris de la separació de jurisdiccions, han proposat a la Junta que quan siguin adquirides obres tingudes per immorals, siguin comprats dos exemplars, un per als socis laics i un altre per als socis eclesiàstics.

Cri-Cri

Ja saben els nostres llegidors que la revista del Principal ha anat a veure la lluna de València, única que li mancava per a veure. Un èxit. Tota València cridà un «chel» que fou un oh! admiratiu, que va córrer per tota l'horta.

Però el oh! no va ésser solament del públic. Les artistes també el cridaren. Sobre tot les franceses que canten el cuplet dels «macquets» i que baixen fins a la platea per a que els hi cordin el trajo. Unànime-ment els hi deien:

—Che! Lo que jo faria seria descordar-te!

I ja no han tornat a baixar a les butaques, fent se cordar pels senyors dels proscenis.

Hem rebut de la casa J. A. Francesc Cinzano i C. Torino, Barcelona, sis artístics calendaris.

També n'hem rebut dos de magnífics de l'Energia Elèctrica de Catalunya, S. A.

A tots moltes mercès.

—I ara, desvergonyit! Que no ho saps que el fumar és un vici?
—Si ho faig per a treure'm el pet!

::: POTI-POTI :::

Uns fanals de guardarropia

Tots vostès hauran vist uns fanals nous al cap d'amunt de la Rambla de Canaletes, uns fanals que semblen tasses de porcellana, i en els que és impossible que la llum no sigui líquida: per això estan tan tapats, per a que no es vessi la llum.

Els han posat allà—diuen que a prova—per a aclarir les discussions dels futbolistes i per a alegrar alhora aquell quiosc de Canaletes, tan trist! També per a il·luminar i evitar que hi hagin desgràcies en aquell quiosc de més amunt en el que no s'hi beu, precisament.

La veritat és que són uns fanals ben estranys, ben fantàstics. Però l'altre dia van arribar al comble de la fantasia; s'havien tornat daurats, els havien pintat de purpurina.

I un senyor, aquest senyor que poguent retirar d'hora retira tard, aquest senyor que sap tot lo que passa a Barcelona, va dir:

—Ah, ja ho sé! No són fanals de debó, són de guardarropia. Jo els havia vist en una representació d'*El conde de Luxemburgo* al «Victoria. L'Ajuntament els deu haver comprat an En Gibert!

Una solució

El senyor que sap tot lo que passa a Barcelona, que viu d'això: de la petita xafarderia de cada dia—d'això i de les seves rendetes—que a Xauxa, per exemple, no hi podria viure, és un home bo, compassiu, tendre com un angelet.

Ara aquests dies l'home estava molt trist.

—Però en què pensa aquest governador, mare de Déu santíssima? Que no ho comprèn que si tanca tantes cases de joc, además de que a Barcelona hi hauran més cases tancades que obertes, tira a la misèria a un grapat de gent? ¿Què farien els divuit mil *croupiers* que hi han a Barcelona? Que s'han de morir de fam?

Fins que l'altre dia el bon senyor, va arribar tot content. Ja tenia una solució. Ja estaven salvats els *croupiers*, aprofitant la vaga de les obres del Metro-polità, podien anar a oferir-se com a esquiroles! (1)

La ceba dels castellans

Som al «Romea».

El teatre és ple.

En Zacconi interpreta de la manera que ell sap fer-ho, *Il Cardinale Lambertini*.

Al costat nostre tres senyores. Mare i dues filles, dues filles que semblen dues mares i una mare que sembla una filla.

Parlen en castellà.

Durant la representació tot és bellugar-se i tossir.

Al caure el teló diu una d'elles: «Si Zacconi interpretara en castellano, tendria más gente.»

Ens creïem que de la ceba només ho eren els catalans.

Mireu que'l castellà que surt grillat!...

(1) Aquella matinada, el pobre senyor no sabia que s'havia resolt la vaga.

Psicologia de la "barra" (1)

Es debades que busqueu la síntesi de l'home modern dins la plàcida esfera del bon viure amb totes les de la llei.

Actualment, el tipus d'aquest home, exabrupte de la societat, és el barrut. La seva influència aclaparadora s'imposa per damunt de tot; és la força del temps i dels costums, que capgira la moral; és la tàctica del necessitat que, prosseguint son impuls rectilini, cerca en altres maneres de fer i de pensar l'apoi que li manca per a satisfer sos miraments. Car l'esperit, lliure aleshores de preocupacions, devé *torejador* fins de lo més respectable, saltant obstacles i arrapant-se on li convé.

La barra, sinònim adés de poca-vergonya amb carota, adés de polit atreviment, no és hipocresia, malgrat romanguí al dintell d'ella. D'aquí el mèrit del barrut: mantenir-se intacte en son sí, i presentar-se al defora reflexiu i flemàtic, amb diplomàcia, amb llestesa, sempre conscient.

Es clar que semblant gimnàstica anímica porta al fracàs, si hom no procura, per endavant, tenir domenyat el temperament. Un terme mig, ni massa limfàtic ni massa nerviós, és indispensable per al que pretinquí vèncer en la lluita pel llonguet.

Una vegada obtingut aquest equilibri, brollen d'ell un seguit de qualitats, que ajuden bon tros a refermar-lo, com són: l'esguard impassible, l'oratória fluctuant, la fermesa en les colors del rostre i l'aplom anorreador en les paraules i els fets. També l'herència sol contribuir-hi, puix és indubtable que si un avant-passat fou un barrut castiç, sa descendència n'ha de rebre els efectes.

En lo que va de segle, parteixen de la barra dues corrents perfectament separades. La primera dita del *tracte social* és teòrica, i està representada pels que tenen un instint irresistible de ficar els peus a la gallada, i que's valen d'aquella per a estalviar-se planxes i papers ridicles.

L'altra corrent és materialista i molt pràctica, seguida per innúmers vividors, tots ells estrets d'ermilla i poca feina al païdor. Aquest lluit estol augmenta cada cop més; presenta tots els indicis d'una pesta i, de no aturar-la, prompte assolirà la categoria de problema capitalíssim, la solució del qual no podrà pas desatendre cap Govern del món.

La gènesi de la barra ha sigut molt estudiada. Però, diguin el que vulguin els savis que s'hi han cre-

ELS DOS PORTERS

— I digui don Perc, a vostè no li han entrat mai cap pilota?

mat les celles, per mí apareguè quan allò de la poma al Paradís terrenal.

Avui per avui, és aventurat llençar profecies referents a l'esdevenidor dels barruts. Jo crec que aquests deuen restar ben tranquils, ja que, fatalment, mentre el sol llumini, hi haurà capcigranys i orgullosos a punt de conrear.

PERE VERGONYÓS

(1) D'un treball sobre orientació professional.

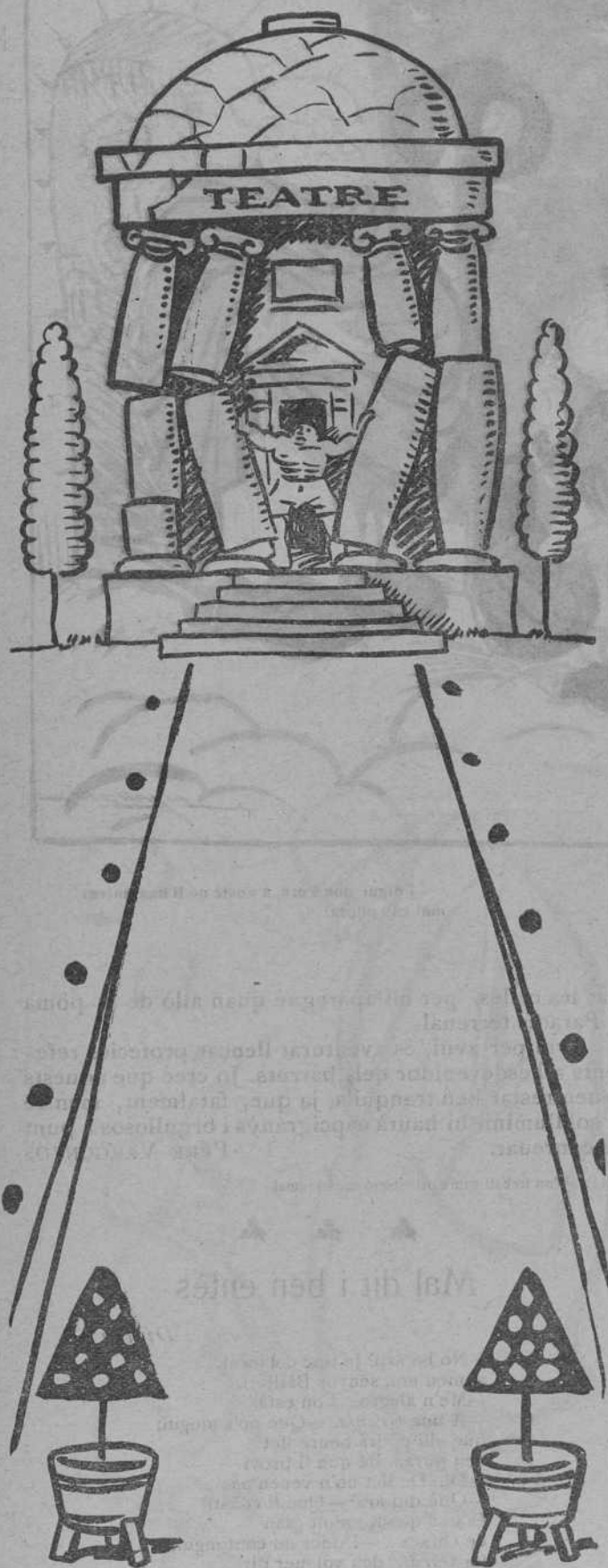

Mal dit i ben entès

Diàleg

— No ho sap? Ja tinc col·locat.
al meu noi, senyor Batllori.
— Me'n alegro... I on està?
— A una *Granja*. — Que no's mogui;
que allí podrà beure llet
ben pura... Bé que li provi.
— Oh! De llet no'n venen pas.
— Què diu ara? — Que li consti;
és una quadra molt gran
de cotxes... — Doncs no confongui;
un *Garaig*, deu volguer dir...
— No una *Granja*... d'automòbils!!

PEPET DEL CARRI

SANSÓ-IMPOSTOS

«Muera Sansón con todos sus filisteos!»

GLO-SARI

L'ESPERITISME, L'ATENEU I LES SENYORES

A l'Ateneu Barcelonès, fàbrica de civilització i saviduria, s'hi han donat unes conferències. Una conferència és tot lo més que poden donar-te a un Ateneu. Això, i cafè. Els ateneistes, però, agraeixen més el cafè.

Algunes d'aquestes conferències, com, per exemple, la d'En Basilio Alvarez, que tractava del problema agrari a Galícia, eren interessants de debó. Per això el públic ha sigut escàs, perquè aquí som amics de la broma, perquè no ens volem encaparrar, perquè no volem mals de cap ni mals dels altres.

Les altres conferències no han sigut interessants, però han sigut, en canvi, pintoresques, d'un pintoresc de vodevil francès. De vodevil francès no traduït, perquè quan se tradueix ja no és francès: és brut.

Les altres conferències han sigut esperitistes, i s'han vist molt concorregudes. En aquestes conferències tot ha sigut bonic, el tema i la concurrència, una concurrència distingida en la que abundaven les senyores.

Entre el públic, naturalment, hi havia En Viura i En Pahissa, que no ha acabat la *Marianela* perquè espera que li acabi el cos astral d'En Donizzetti.

Aquestes conferències les han donat els senyors Torres Humbert, un metge que és tan distret que al parlar de les cèlules del cos humà es va deixar les cèlules nervioses a la butxaca, i el senyor Víctor Melcior.

Aquestes conferències han sigut la nota còmica de la setmana. Nosaltres que també, com les cèlules, canviem, hi hem anat com abans anavem als putxinel·lis. Però ens ha interessat aquest públic. Un públic curiós, insà, viciós, un públic de pel·lícula prohibida, o de *quadro* prohibit. Un públic de senyores... Què hi entenen les senyores en esperitisme? Si això és, com el cubisme, una broma i no hi entenen ni els mateixos esperitistes.

Un públic de senyores que llegeixen novel·les, novel·les estranyes mal traduïdes del francès, mixtes d'erotisme i de ximpleria.

Nosaltres recomanem als marits, que així com no deixen anar a les respectives esposes al teatre de vodevil o al music-hall, per considerar-ho immoral, tampoc les deixin anar a les conferències esperitistes ni llegir novel·les.

Això tindria una funesta conseqüència: que's carregarien de manies, trencarien la tranquila, plàcida i reposada senzillesa del matrimoni, farien ballar taules i demanarien peres a l'olm.

XARAU

LICEO

Dissabte s'estrenà *Monna Lisa*, de Max Schillings.

No es tracta pas, ni nosaltres volem tal cosa, descobrir la forta personalitat musical indiscutible del mestre Max Schillings.

No obstant, al poguer sentir dirigida i concertada per ell mateix la seva darrera obra lírica, la tragèdia *Monna Lisa*, hem de posar el nom del mestre Schilling a l'altura dels millors i més famosos compositors.

Monna Lisa és una obra d'una intensitat dramàtica extraordinària i en ella Max Schillings se'ns revela un esperit agut i refinat, un fi coneixedor de les passions humanes i un music formidable.

El llibre, escrit per Beatriu Doosky, és ple de situacions musicals i és intens fins al paroxisme.

Monna Lisa trobà en l'eminent soprà senyora Hatgren, una genial interpretadora.

Els demés contribuïren al bon conjunt de l'obra.

Tant intèrprets com autor, a cada final d'acte, foren cridats a l'escena, siguent ovacionats llargament al finalitzar l'obra.

NOVEDADES

Divendres passat va estrenar-se l'opereta cinematogràfica, *La prohibición del beso*. Aquesta segona pel·lícula-opereta res té que envejar a l'anterior. La música fàcil i agradable, és aplaudida amb entusiasme i l'argument sense grans complicacions, però molt interessant, deixa satisfets als més exigents.

La prohibición del beso ha sigut un altre encert del mestre alemany Haus Aillbout.

TÍVOLI

Per més que'l fred apreti de debó, i això no és broma, el públic no s'està de passar-se un parell d'hores an aquesta casa, esdevinguda una siberieta. I és que això dels patins atreu. Un hom al veure tantes giravoltes fetes amb la major facilitat, li venen ganes d'empendre-les a giragoneses.

L'única cosa que hi trobem a mancar, són unes quantes foques i fins alguns óssos. Acabaria de fer el pes.

ROMEA

Dilluns reaparegué l'eminent actor Ermette Zacconi.

No hi ha paraules per a elogiar la tasca del gran tràgic italià.

Otello, *Il Cardinale Lambertini*, *Gioconda*, *Re Lear* i *Citta Morta*, són les obres que som a temps a parlar-ne. Dient que en totes elles En Zacconi hi fa una creació, n'hi ha prou i no cal dubtar que igualment en les altres. Poques vegades el nostre esperit podrà delectar-se com davant l'admirable treball de l'actor que essent ja vell sap rejuvenir a l'art a la vegada que's rejuveneix a si mateix.

Digna companya de l'eximi actor, ho és l'actriu Junes Crestina, quina arriba a fer-nos sentir fins al punt màxim la tragèdia que's desenrotlla amb el seu art admirable.

Igual cal dir del reste de la companyia. Tots ajustats, sense desentonat mai i amb una voluntat a tota prova.

Així és com es fa comèdia.

GOYA

An aquest teatre s'estrenà la comèdia en tres actes *Las andanzas de Clorinda*, de quina és autor el senyor Cavestany.

El senyor Cavestany volgué servir-nos una d'aquelles comèdies clàssiques, cosa que ens sembla força bé quan es té la força suficient per a fer-ho, però que val més deixar-ho córrer quan no es pot arribar allí on es vol.

La comèdia del senyor Cavestany, és com si diguessim, freda, s'ha gelat, és encarquerada, és molt acadèmica i per fer teatre són necessàries altres dots que les d'acadèmic.

La interpretació, regular, exceptuant l'actriu Na Carmeta Oliver Cobeña, que hi està deliciosa.

POLIORAMA

Mi compañero el ladrón la companyia a les estrenes anteriors. Els d'aquesta casa hauran de fer llum a Sant Antoni perquè els guardi d'obres dolentes. De xistus ja n'hi han, ja, però vaja... que no hi ha dret!

ESPAÑOL

Cornuts i condecorats és el vodevil darrerament estrenat. El títol de l'obra parla sol, com si diguessim, és tota una al·legoria.

És una famosa obra com tantes d'altres, però fa riure, ve't aquí. I com que En Santpere això es proposa, no hi ha res que dir.

CÓMICO

Per a descansar de la revista *Pi-Pi* i de l'apropòsit *La tornada d'En Nandu*, dissabte i diumenge es posà en escena el famós drama *Los Miserables*, obra que és una creació de tota la companyia.

Properes les últimes representacions de les dues obres que tant èxit han obtingut, l'empresa té preparats grans aconteixements.

Sopes

Això d'ésser sopaire, a mi ja'm vé de lluny; quan del mugró matern la dolça llet bevia, m'anava capicant, de que un jorn vindria que sopes me darien, amb llunes com el puny.

No fou mal averany, i de llavors s'esmuny per ma gola, tot temps, la sopa somniada; caldosa amb fideus fins, d'arròs, i barrejada, també la *boullabaise* d'un bell color moruny.

Però bé us podeu creure, per mi la preferència la té aquella sopeta de farigola essència, que'l ventre tonifica, sens fer escarafall.

Mes, ai, me'n descuidava, la sopa qu'és més bona, i és glòria de les sopes, i tot el cos entona, per molts, la *sopa boba*; per mi, la *sopa d'all*.

CONCURS D'ART A LES "GALERIES LAIETANES"

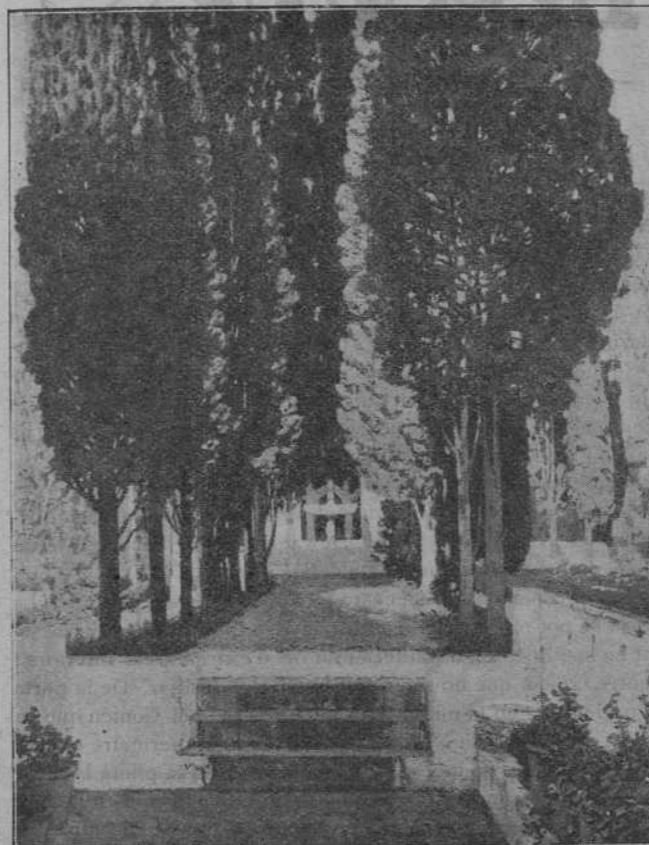

LLUIS PLANDIURA
benemèrit català, organitzador del Concurs

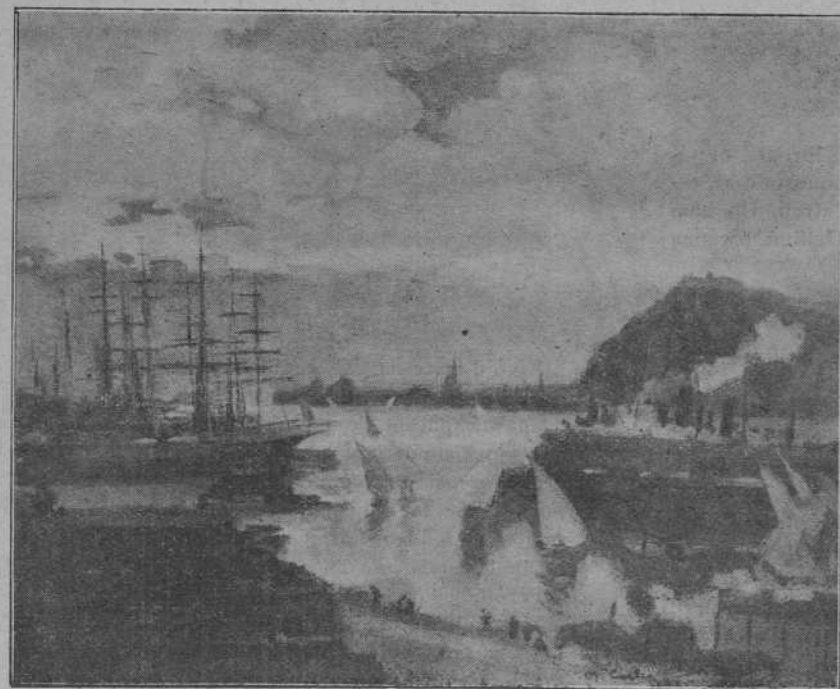
Vila Arrufat Retrat

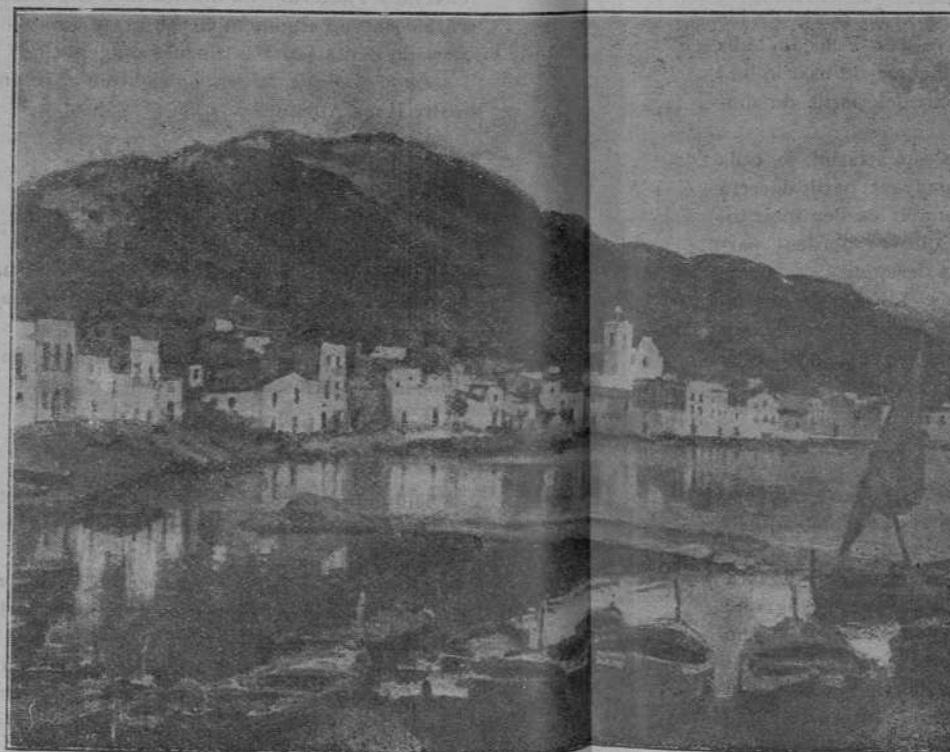
S. Rusiñol Jardí a Jativa

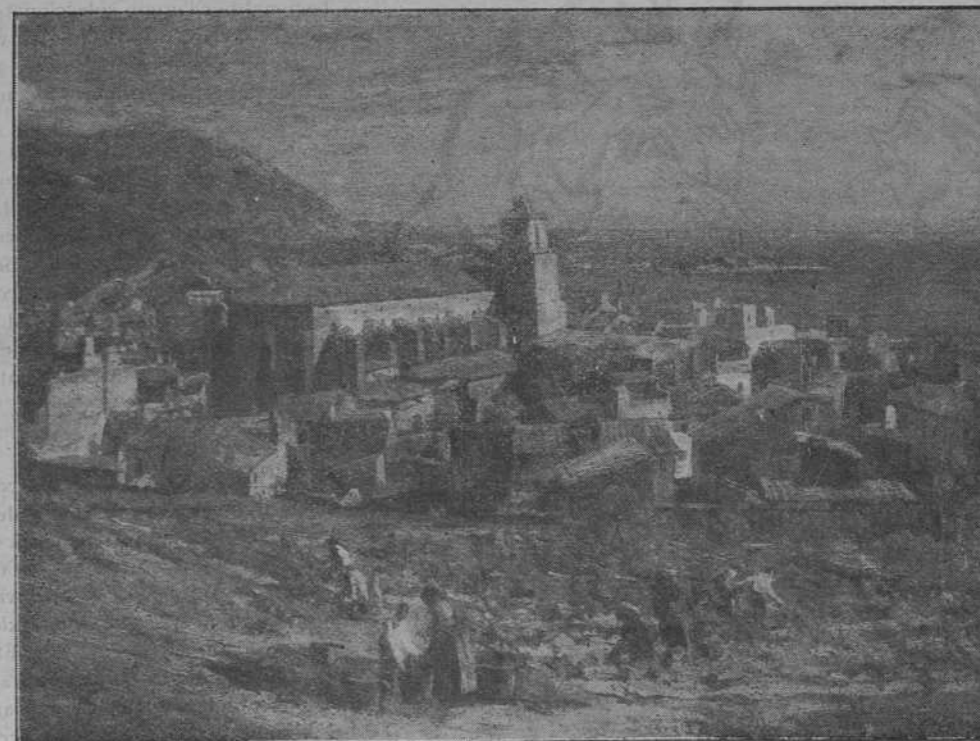
Ramon Capmany Gent de mar

Domingo Carles Port de Barcelona

Rafel M. Padilla Port de la Selva

Joan Colom Tossa

HISTORIETES PER A PENDRE UNA COPA (1)

La màscara arrepenida

Les sis del dematí. Les Rambles totes blaves, talment com una decoració de teatre. Al fons, al lluny, el Tibidabo de color de rosa. Als arbres una gran xerradissa d'ocells.

Rambla amunt camina un Pierrot. Un Pierrot a les sis de la matinada i a peu, és la cosa més trista del món.

La llum blau-verdosa de la matinada li omple d'ombres el rostre, l'amagreix. El Pierrot, per a ésser més fàcil a la caricatura, porta una gabardina de color d'oliva. Té fred i enfonsa les mans a les butxaques de la gabardina. Té fred i està trist. Està tan trist com un Pierrot en vers. Se sent amargat per aquesta tristesa que deixa l'alegria d'una nit de Carnaval: les dones, el ball, el xampany.

I, arrepenit, entra a Betlem, a l'església. Però al cap de dos minuts en surt atropelladament. Nosaltres compremem que l'han tret.

I és que el pobre Pierrot es creia que n'hi havia prou amb l'arrepentiment per a entrar a la casa de Déu, que hauria d'ésser la casa de Tots. No's recordava que s'havia oblidat l'uniforme: l'uniforme de tristesa catòlica-apostòlica-romana.

OSCAR

(1) Per a llegir mentre us preneu una copa, en el temps que passeu fent un sospir.

— «¡No me conoces! ¡No me conoces! Soy un mascarón que se pone la careta que más le conviene.

FUTBOL

Ja hem tornat a menjar po'lastre! La víctima ha sigut França, aquesta vegada. Tres tantos ficats amb el cap i amb els peus, em penso que són més que suficients per a que poguem presumir de fatxenda i tractar d'aprenents als del pis de sobre.

A última hi haurà que veure de què presumen els paisans d'En Tartari. De moment els hem guanyat en rodó al Hockey i al Futbol. Confiem en que tornarem amb quelcom més a demostrar-los-hi la conveniència de modificar allò de «pour l'Espagne et le Maroc», si no volen que nosaltres preparem equips especials «pour le gabaix» per a que puguin quedar bé.

L'equip nacional francès era tot lo bo que podia ésser. Jugaven molt net, tingueren un bon conjunt i s'hi podien apreciar individualitats de valua, com Dubly, Dewaquez, Mony, Hugues, sense arribar, però, a internacionals de debó.

L'equip espanyol no és encara el verdader equip nacional. La defensa es pot millorar. Als mitjos sembla que En Peña s'ha assegurat en son lloc. La davantera està bé d'extrems, els interiors i el centre creiem que no són ben bé com cal desitjar. De la porta no'n parlem, no ho fa millor Sant Peré a la del cel. Contem que en un esgarrifós xut d'En Nicolas, En Zamora es va permetre el luxe de contemplar, sense moure's de lloc, com venia la pilota i... com rebotia al pal, en mig del pànic dels desgraciats que no tenen tanta vista ni tants bons nervis com el nostre as de trumfos. En Piera diu tothom que va estar esplèndit, així com En Samitier, el noi Carmelo i el gran Meana; En Monjardín no és pas prou internacional per l'equip seleccionat, per més que va fer dos goals, i lo mateix diem d'En Zabala, que va ficar l'altre. Per França n'hi ha hagut prou, però per Bèlgica i a casa d'ells hem de triar lo bo i millor del repertori per a fer una segona part del partit de diumenge.

El campionat de Catalunya diuen que s'està aclarint; jo cada vegada el veig més negre. L'Europa va guanyant partit darrera partit i és l'ombra fatídica del Barcelona, que no les deu tenir totes, com tampoc deu de tenir-les l'Espaniol, que va perdent partits i té molt arran l'últim lloc per poc que's descuidi.

Al grop B varen passar aconleixements. L'Espanya, que no guanya mai, va anar a vèncer al capdavanter Terrassa an el camp d'aquest, beneficiant al Martinenc, quin, amb aquest partit i la victòria amb el Júpiter, queda al davant del grup.

BOXA

En Joanet Elias sap fer les coses bé. Ço que no va sapiguer divendres passat va ésser fer ple. Bé és veritat que si amb aquells combatets la gent no s'hi acosta deu d'ésser per allò de la «cuesta» del mes dels gats i perquè fa fred, no per culpa del organitzador que és de pes... El menú va començar amb Murall-Puig, que ho feren molt bé i que's mereixien un matx nul. Després s'ho varen fer En Garcia i En Rey. El primer va col·locar alguns cops molt bons, un dels quins va fer ajaure an En Rey, qui, valent com sempre, no tan sols es va aixecar sinó que seguí fent un combat esplèndit, per més que sense arribar a dominar al seu contrincant que creiem superior an ell. En Masferrer, que és un tros de ferro, va rebre amb En Salvany, qui demostrà saber-ne molt més en qüestions del ram. L'única decepció fou el combat Albert-Sancho

—Ni els brams ni les cosses arriben a casa.

que esperàvem amb dalit i que va acabar molt aviat, per l'afuixada d'En Sancho qui al finir el segon round va plegar perquè li havien fet malet... I va venir el bo:

En Cañizares, el boxador que'ns és més simpàtic perquè veiem en ell un campionàs i un humorista, va revelar un cop més la seva classe venent al agradós Paul Gay a qui tots recordàvem amb agrat i qui va fer davant del nostre «espoir» un paper molt apreciable. El domini del simpàtic Alfons fou complet, si bé no tingué una decisió més rodona, degut a lo difícilíssim que resulta tocar amb precisió a un boxador de la rapidesa i ciència d'En Gay. Té raó l'Elias al pretendre per En Cañizares el combat amb En Ledoux, doncs si perd, no serà sense fer un paper digne.

S... O. S...

XERRAMEQUES ARTISTIQUES

PEL BROC GROS.—BONA*PESCA

El *Concurs Plandiura* ha tingut la gràcia de fer rajar la pintura pel broc gros. *Nada menos* que seixanta vuit artistes pintors han acudit a la crida del simpàtic col·leccionista, presentant-li cent dotze pintures, per a que pugui gastar a gust les quinze mil peles ofertes en la *Convocatoria*.

No cal pas dir que amb tanta abundor hi ha un farrigo-farragot de cares que un hom no s'hi entèn: retrats, paisatges, marines, bodegons, interiors, *bunyolets* de diferents menes, confitura fina, demanin.

L'únic art que no està representat en l'exposició del *Concurs oberta* a les *Laietanes* és el *cubista*: ço vol dir que no hi ha cap expositor que hagi ficat del tot el peu a la galleda.

Fent una divisió d'actualitat de les obres reunides en pintura de *dreta* i d'*esquerra* i començant per aquesta per ésser la més esquellotera, haurem de citar *La parella* de gegants de fang pintada per En Togerres, el *Retrat* de paper, obra del noi Vayreda; un altre *retrat* molt cantellut, sortit de les mans d'En Quimet Sunyer: unes *Vores de riu* fetes de llauna retallada per En Porta, una *Tarde de Diumenge* bastant ensopideta, vista des del terrat per En Xavier Nogués; una feixa de mongeteres presa per En Mercadé, a les *Hortes de Valls*; un *Nu* desllorigat de l'Espinal, que apar tingui l'*espinada* torta; una *Gent de mar*, segons En Capmany, i una *Finestra oberta* que hi té l'Aragay, la qual més valdria que no ho fos.

En quant als pintors de *dreta*, es pot dir que s'hi veu la nostra plana major, començant per En Casas, En Rusñol, En Galvey, En Llimona, En Meifren, En Mir, En Raurich, etc. etc., encara que molts d'ells es mantenen i jo els ho aprovo, fora de *Concurs*, perquè volen veure els *toros* des de la barrera.

En quant als concursants que es troben enclosos entre la *dreta* i l'*esquerra* n'hi ha que presenten coses ben boniques i personals, sobresortint el «mano» d'En Canals, que és un artista *esquerrà* per l'exterior i un senyor Esteve com una casa per banda de dintre. Entre les obres d'aquesta pila recordo de bon grat un *Cap al tard* esplèndid de llums i de perspectiva aèria, firmat crec per En J. Nogué; una *Natura morta* d'En Padilla, que té força calitat; les *Porcellanes de Che-*

brea, reveladores del bon gust de qui les ha pintades, crec En Massot; una dida maca, molt a la fresca, que s'aboca a una finestra de cartró per a fer quedar bé an En Galí; uns paisatges fins de color, surtits de la paleta d'En Mallol; unes coses de bon caire decoratiu presentades per En Cerdà; les *Albes de San Cugat*, portades per En Colom, etc. etc.

Quan aquestes ratlles vegin la llum, En Plandiura haurà ja escollit les cinc pintures que més li facin peça i haurà escampat per tant les vàries dotzenes de carabasses inevitables, amb l'inevitable disgust dels carabassejats. Què hi farem!

Del *Concurs Plandiura* se'n treuen dues ensenyances profitoses:

Primera: Que encara hi ha catalans que estimen l'art i saben protegir-lo.

Segona: Que el jovent artístic que puja no carrega tant a l'esquerra com el d'abans.

Procurem capir la transcendència arbitrària d'aquestes dues ensenyances i cridem-li al Mecenes del carrer de Ribera:

Salve, Plandiura, rara avis.

**

En Marian Félez és un pescador de primera que exposa a Cà'n Parés una colla de marines pescades a tots els ports del món amb una traça i una grapa po-

ques vegades vista. Aquesta pintura marinesca personal i característica, ens diu que En Félez és un bon pintor *realista*, encara que potser no tingui gaires rals.

**

Al pintor Martínez Vázquez li han donat un vi d'honor. Si el vi era de primera, ho trobo posat a lloc i aixeco també la copa per tan aixirerit pintor.

C. Arbó

ESQUELLOTS

Les representacions d'En Zacconi a «Romea» han semblat una sucursal de l'Ateneu. Allà En Camps i Margarit, allà En Dali, allà En Sagarra, allà En Pujols, allà tota la penya sàvia de l'Ateneu. Un amic nostre ens va dir:

—Hi venen perquè la gent es cregui que entenen l'italià. Però res, ni «papa»...

∞

Diu que un dels presoners dels moros, en veure's en llibertat

El malalt.—Si estic tan malalt no em podré casar
El doctor (distret).—Al contrari, home. Casi's: les dones sempre l'agraeixen una malaltia oportuna! ..

EL BON CATALÀ

—Jo crec que aquests galls que tant esvaloten lo millor que podrien fer seria covar cada hu un ratet l'ou de l'autonomia.

va estar molt content. Nosaltres ens en fem càrrec: la llibertat és una cosa que alegra a tothom.

Però després, ara, diu, més trist que una anxoya, que és una de les bestioletes més tristes que hi han:

—Em sembla que he rebut del carpó! Em sembla que estava més bé entre els moros.

S'està celebrant un homenatge a Mossèn Rexach.

Vostès, segurament, no saben qui era Mossèn Rexac. Mossèn Rexach era un mestre d'estudi del segle XVIII. Ja se'l mereix pobret! Però no cal oblidar als del segle XX. Que s'accontentarien no amb un homenatge, sinó amb cobrar!

Una gasetilla:

«Constantinoble, 27. Segons els diaris, a conseqüència dels incidents de Lausana, el govern d'Angora ha decidit cridar an En Ferid Bei.»

El govern d'Angora?

Aquest Ferid Bei ja ens pensem qui és: un gat.

Ha visitat al batlle-marquès una marquesa—que no anomenem per a no fer-li reclam—presidenta d'una comissió de senyores que construeix un cementiri a Moreria, demanant-li l'ajuda de l'Ajuntament per a les obres del dit cementiri.

No valdria més que's cuidessin dels vius, senyora, que prou ho necessiten?

O nosaltres no hi entenem o seria més cristià.

Al cap d'avall s'és trobat algú que's preocupa de resoldre el problema de la carestia d'habitacions a Barcelona.

Hem llegit amb el major goig que tot seguit es faran dos carrers de cases barates amb jardinet i tot, a Vallcarca.

Ja era hora de començar.

Què diu que és cosa de l'Ajuntament?

Ca, barret!

Ni l'Ajuntament, ni la Diputació, ni la Mancomunitat ni cap corporació catalana hi té res que veure. Es tracta d'una empresa nordamericana que ens vé a donar una lliçó.

A mi, *plim*: jo penso com els castellans: *Hágase el milagro y hágalo el diablo*.

No saben el que ha passat amb el gran trasatlàntic «Giulio Cesare»?

Doncs, que portava una trentena de forasters argentins d'upa, disposats a passar uns dies a Barcelona i amb greu disgust dels que els esperaven, no en va desembarcar ni un, seguint el viatge fins a Gènova tots ells.

Què havia passat?

Senzillament, que els argentins no volgueren pagar els noranta duros per cap, de drets de desembarc que el govern ha posat al nostre port, per als passatgers procedents d'ultramar que prenen passatge de luxe.

D'això en dic protegir el turisme!

I els barcelonins tan tranquils!

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

— PELAYO, 58 —

LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

En el Gran Salón Doré es dona cita
la bona Societat: De 6 a 8 en el Tè
i de 10 a 12 cafè amb musica
De 1 a 2 "Souper" a la sortida dels Teatres

Gran Restaurant "VILA"

Passatge Crèdit, 5 i 7

BARCELONA

CANVI D'AMO

Coberts-reclam a 2, 3'75, 4'50 i 5 pessetes
Abons mensuals i quinzenals
Esplèndids salons per a banquets, casaments i
bateigs
Es el restaurant més concorregut de Barcelona

CICLES
MOTOS SUN
Articles per a Sport

SANROMÀ

Balnes, 62 - Tel. A-1445 - BARCELONA

CASA ESTABLERTA EN 1890

Carme, 51, botiga
AL REGULADOR

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar-vos les hernies? Voleu evitar el seu desenrotlló? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Faixes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

LA BUENA SOMBRA

CABARET

Plaça del Teatre

Gran Dancing amb 2 Orquestres
Trio BONA SOMBRÀ i quintet

SANTEUGINI

35 Tanguistes ben surtides 35 : 4 Artistes 4

Restaurant econòmic i consumació usual

Tarda: 1 pesseta

Nit: pessetes 1'50

QUINTET

The Merry Boys

Orquestrina - - Jazz-Band

Repertori Americà

Per contractes:

Josep Vila

Unió, 13

BARCELONA

Diògenes amb un llum cercava un home
i no el trobà. L'hauria trobat amb la

LAMPARA

VULCAN 1/2 WATT

Es ven a la

Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

ALCAZAR ESPAÑOL

GRAN MUSIC-HALL

Unió, 7-Telèfon núm. 2212 A

Excel·lent Troupe de Varietés

Exit grandios del "Skett" **ESTO Y LO OTRO**

De 7 a 9 i de 1 a 4 TABARIN DANCING

ULTIMAS NOVEDADES

Luis Anton del Olmet y Jose Torres Bernat

LOS GRANDES ESPAÑOLES

ROMANONES

Precio de la obra:

Pesetas 5

Eduardo Zamacois - MEMORIAS DE UN VAGÓN DE FERROCARRIL (Novela) - Pesetas 5

Alvaro Retana - EL ALMA ENCANTADORA DE ORIENTE (Novela) - Pesetas 5

Luis Anton del Olmet - EL PRÍNCIPE ASESINO (Novela) - Pesetas 5

A. de Hoyos y Vinent - UNA CASA SERIA (Novela) - Pesetas 3

Pilar Millán Astray - LOS IDEALES DE MERY (Novela) - Pesetas 5

Joaquín Belda - ALSIBIADES-CLUB (Nueva edición) - Pesetas 5

SINGLOTS POETICS d'En Frederic Soler "Pitarra"

La butifarra de la Llibertat	original	1 acte	Lo punt de las donas	joguina	2 actes
L'Esquella de la Torratxa	paròdia	2 >	L'últim Trençalós.	original	
Lo cantador	>	2 >	L'Africana, paròdia d'aquesta		
Lo castell dels tres dragons	original	2 >	magnífica òpera.		
Cosas del oncle!	>	1 >	Gra i palla, paper per a matar ra-		
Ous del dia.	paròdia	2 >	tos, colecció de poesias.		
Las píldoras de Holloway.	original	1 >	Lo boig de las campanillas	joguina	1 >
Si us plau per forza	>	2 >	Il Profeta, paròdia d'aquesta mag-		
Un mercat de Calaf	original	2 >	nífica òpera		
Un barret de riallas	>	1 >	Faust, paròdia d'aquesta magni-		
La venjansa de la Tana	paròdia	1 >	fica òpera		
La vaquera de la piga rossa	>	2 >	Liceístas y Cruzados	original	2 >
Las carabasses de Montroig	original	2 >	Los héroes y las grandesas	>	2 >
En Joan Doneta.	>	1 >	La mort de la Paloma.		

Preu de cada Singlot 60 cèntims - Els 24 Singlots enquadernats en un volum: Ptes. 18

LIBRO INDISPENSABLE

Desenvolvimiento práctico

DE LA

Contribución de Utilidades

POR CÉSAR GÓMEZ SANCHO

Un tomo 8.º

Pesetas 15

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebalxes.

Barcelona en perill

Si no es prenen les precaucions necessàries qualsevol dia
ens trobarem d'aquesta manera.